

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA JISTEBNICE

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Verze 1.0

Škola	Základní škola a Mateřská škola Jistebnice
Adresa	Kostelní 93, 391 33 Jistebnice
Platnost od	1. 9. 2026
Účinnost od	1. 9. 2026
Vydala	Mgr. Pavla Vonešová, ředitelka školy

Historie verzí

Verze	Účinnost	Charakter změny
1.0	1. 9. 2026	Nové komplexní znění ŠVP školní družiny

Obsah

1. Charakteristika školní družiny
2. Konkrétní cíle vzdělávání a klíčové kompetence
3. Délka a časový plán vzdělávání
4. Formy zájmového vzdělávání
5. Obsah zájmového vzdělávání
6. Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků nadaných a mimořádně nadaných
7. Materiální a prostorové podmínky
8. Personální podmínky
9. Ekonomické podmínky
10. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví
11. Podmínky přijímání, průběhu a ukončování zájmového vzdělávání
12. Spolupráce s rodiči, školou a dalšími partnery
13. Hodnocení a rozvoj školní družiny
14. Závěrečná ustanovení

Právní rámec

Školní vzdělávací program školní družiny je zpracován v souladu se školským zákonem a prováděcími právními předpisy upravujícími zájmové vzdělávání. Dokument vymezuje dlouhodobý rámec činnosti školní družiny a navazuje na další vnitřní a koncepční dokumentaci školy.

1. Charakteristika Školní družiny

Školní družina je součástí Základní školy a Mateřské školy Jistebnice a poskytuje zájmové vzdělávání účastníkům zejména v době před zahájením a po skončení vyučování.

Činnost školní družiny vychází z principů pedagogiky volného času. Vytváří bezpečný a podnětný prostor pro odpočinek, spontánní i řízené činnosti, rozvoj zájmů, tvořivosti, samostatnosti, spolupráce a zdravých vztahů mezi účastníky.

Školní družina není pokračováním školního vyučování. Jejím smyslem je nabídnout účastníkům možnost kvalitně a smysluplně trávit volný čas, odpočinout si po vyučování, rozvíjet své zájmy, objevovat nové činnosti a zažívat úspěch v různých oblastech.

Školní družina působí v prostředí města Jistebnice a při své činnosti přirozeně využívá možnosti školy, města a jeho okolí. Místní přírodní, kulturní a historické prostředí se promítá do vycházek, poznávacích, sportovních, tvořivých a dalších zájmových aktivit.

Školu navštěvují také žáci z okolních obcí a osad. Organizace činnosti školní družiny proto zohledňuje dopravní obslužnost a časy autobusových spojů tak, aby byla současně zachována kvalita zájmového vzdělávání a bezpečnost účastníků.

Školní družina je organizována v pěti odděleních. Čtyři oddělení jsou umístěna v budově nové školy, kde je kapacita školní družiny 130 účastníků. Páté oddělení je umístěno v budově staré školy, kde je kapacita školní družiny 45 účastníků. Školní družina je určena přednostně žákům prvního stupně základní školy; v souladu s právními předpisy mohou být přijímáni také žáci druhého stupně.

Při plánování a realizaci činností respektujeme věk, individuální potřeby, schopnosti, zájmy a aktuální rozpoložení účastníků. Vytváříme prostor také pro jejich vlastní volbu, nápady a spoluúčast na podobě činnosti školní družiny.

Důležitou součástí působení školní družiny je spolupráce s rodinou, školou a podle možností také s místní komunitou.

2. Konkrétní cíle vzdělávání a klíčové kompetence

2.1 Cíle zájmového vzdělávání

Cílem zájmového vzdělávání ve školní družině je vytvářet bezpečný a podnětný prostor, ve kterém mohou účastníci po vyučování odpočívat, rozvíjet své zájmy a schopnosti, navazovat a upevňovat vztahy, objevovat nové možnosti trávení volného času a postupně získávat dovednosti využitelné v každodenním životě.

Při naplňování cílů respektujeme věk, individualitu, potřeby, možnosti a aktuální rozpoložení každého účastníka. Důležitý je pro nás nejen výsledek činnosti, ale také radost z ní, vlastní iniciativa, spolupráce, možnost volby a prožitek úspěchu.

1. Bezpečí a dobré vztahy. Vedeme účastníky k respektu k sobě i druhým, ohleduplnosti, spolupráci a odpovědnosti za vlastní jednání. Podporujeme prostředí, ve kterém se mohou cítit bezpečně, být sami sebou, vyjádřit svůj názor a požádat o pomoc.

2. Samostatnost a odpovědnost. Podporujeme schopnost rozhodovat se, plánovat vlastní činnost, dokončit započatou práci, nést přiměřenou odpovědnost a podílet se na společném životě oddělení.

3. Objevování a tvořivost. Vytváříme příležitosti k poznávání, experimentování, tvoření a hledání vlastních řešení. Podporujeme přirozenou zvědavost, fantazii, vlastní nápady a radost z objevování.

4. Smysluplné trávení volného času. Seznamujeme účastníky s různými možnostmi využití volného času a podporujeme jejich schopnost vybrat si činnost podle vlastních zájmů a potřeb. Vytváříme prostor pro aktivitu i odpočinek, organizovanou činnost i spontánní hru.

5. Zdraví a zdravý životní styl. Podporujeme pohyb, pobyt venku, odpočinek, duševní pohodu, zdravé návyky a bezpečné chování. Vedeme účastníky k péči o vlastní zdraví a k rozpoznání situací, ve kterých potřebují pomoc.

6. Vztah k místu, kde žijeme. Rozvíjíme vztah účastníků k Jistebnici, jejímu okolí, přírodě, historii, tradicím a místní komunitě. Vedeme je k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí a místu, jehož jsou součástí.

7. Připravenost pro život. Rozvíjíme komunikační, sociální, praktické a digitální dovednosti potřebné pro každodenní život. Vedeme účastníky k bezpečnému a odpovědnému využívání digitálních technologií, kritickému přístupu k informacím a bezpečnému chování v online prostředí.

2.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Účastník podle svých možností:

- je zvědavý a má zájem poznávat nové věci
- propojuje nové poznatky s vlastní zkušeností
- dokáže vyhledat informace a využít je
- učí se z vlastní zkušenosti i z chyb
- dokáže ocenit vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů

Účastník podle svých možností:

- všímá si problémů a přemýšlí o jejich příčinách
- hledá různé možnosti řešení
- dokáže požádat o pomoc
- učí se přijímat důsledky svého rozhodnutí
- nevzdává činnost při prvním neúspěchu

Kompetence komunikativní

Účastník podle svých možností:

- dokáže přiměřeně vyjádřit své myšlenky, potřeby a pocity
- naslouchá druhým
- komunikuje s vrstevníky i dospělými s respektem
- učí se řešit neshody bez ubližování
- využívá různé prostředky komunikace bezpečně a odpovědně

Kompetence sociální a personální

Účastník podle svých možností:

- spolupracuje s ostatními

- respektuje společně dohodnutá pravidla
- přijímá odlišnosti mezi lidmi
- dokáže nabídnout i přijmout pomoc
- postupně poznává své silné stránky a učí se pracovat se svými emocemi

Kompetence občanské

Účastník podle svých možností:

- respektuje práva druhých a uvědomuje si vlastní odpovědnost
- všímá si nespravedlnosti a ubližování a ví, že může požádat o pomoc
- chová se odpovědně k prostředí, ve kterém žije
- poznává místní tradice, kulturu a historii
- podílí se podle svých možností na životě skupiny a komunity

Kompetence pracovní

Účastník podle svých možností:

- zachází bezpečně s pomůckami, materiály a vybavením
- plánuje jednoduchou činnost a snaží se ji dokončit
- udržuje pořádek a pečuje o společné prostředí
- váží si vlastní práce i práce druhých
- rozvíjí praktické dovednosti a tvořivost

Kompetence k trávení volného času

Účastník podle svých možností:

- poznává různé možnosti smysluplného trávení volného času
- dokáže si podle svých potřeb vybrat činnost
- rozvíjí své zájmy
- dokáže střídat aktivitu a odpočinek
- učí se odmítnout činnosti, které jsou nebezpečné nebo mu neprospívají

Kompetence digitální

Účastník podle svých možností:

- používá digitální technologie přiměřeně věku a účelu
- učí se vyhledávat a posuzovat informace
- chrání své soukromí a osobní údaje
- respektuje druhé také v online prostředí
- rozpoznává základní rizika digitálního prostředí a ví, na koho se obrátit, pokud se setká s problémem

3. Délka a časový plán vzdělávání

3.1 Délka zájmového vzdělávání

Školní vzdělávací program školní družiny je koncipován jako dlouhodobý rámec zájmového vzdělávání. Je určen účastníkům školní družiny bez ohledu na délku jejich docházky do školní družiny.

Zájmové vzdělávání probíhá v průběhu školního roku. Činnost školní družiny je přizpůsobována věku, potřebám, zájmům a možnostem účastníků jednotlivých oddělení.

ŠVP stanovuje dlouhodobé cíle, obsah a podmínky zájmového vzdělávání. Konkrétní nabídka činností se průběžně přizpůsobuje složení jednotlivých oddělení, aktuálním podmínkám, ročnímu období, příležitostem v místním prostředí a podnětům účastníků.

3.2 Časový plán

Školní družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a v době školních prázdnin v souladu s platnými právními předpisy. Činnost školní družiny může být v době školních prázdnin po projednání se zřizovatelem přerušena.

Konkrétní provozní doba, organizace jednotlivých oddělení a další provozní podmínky jsou stanoveny ve Vnitřním řádu školní družiny a v aktuálních organizačních informacích školy.

Časové uspořádání činností respektuje potřebu odpočinku po vyučování, věk a individuální potřeby účastníků, dobu jejich pobytu ve školní družině, stravování, pobyt venku a dopravní možnosti dojíždějících účastníků.

3.3 Organizace činností v průběhu dne

Činnosti školní družiny jsou organizovány tak, aby se v přiměřeném poměru střídaly:

- odpočinkové a klidové činnosti
- spontánní hra a činnosti podle vlastní volby
- pohybové a rekreační aktivity
- řízené zájmové a tvořivé činnosti
- pobyt venku
- příležitostné a tematické aktivity
- podle potřeb účastníků také činnosti podporující přípravu na vyučování

Denní program není chápán jako pevný rozvrh. Vychovatelka jej přizpůsobuje aktuální situaci, potřebám účastníků, počasí, možnostem jednotlivých oddělení a dalším okolnostem.

4. Formy zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině je uskutečňováno zejména pravidelnou, příležitostnou a spontánní činností a odpočinkovými činnostmi v souladu s právními předpisy. Jednotlivé formy se v průběhu dne přirozeně prolínají a jejich zastoupení se přizpůsobuje aktuální situaci, složení oddělení a potřebám účastníků.

4.1 Pravidelná činnost

Pravidelná zájmová, výchovná, rekreační a vzdělávací činnost tvoří základ každodenního programu školní družiny. Zahrnuje zejména tvořivé, pohybové, přírodovědné, hudební, dramatické, společenské, praktické a další aktivity. Činnosti jsou nabízeny s ohledem na věk a zájmy účastníků. Vychovatelka vytváří podmínky pro aktivní zapojení, zároveň respektuje přiměřenou možnost volby a individuální potřebu odpočinku.

4.2 Příležitostná činnost

Příležitostná činnost zahrnuje aktivity, které nejsou součástí běžného každodenního programu jednotlivých oddělení. Mohou to být například tematické dny, soutěže, výlety, návštěvy kulturních a dalších míst, projekty nebo akce ve spolupráci s rodiči, školou a místní komunitou. Nabídka vychází z možností školy, místního prostředí, aktuálních příležitostí a zájmu účastníků.

4.3 Spontánní činnosti

Spontánní činnosti jsou přirozenou a důležitou součástí pobytu ve školní družině. Účastníci mají podle podmínek možnost volit si hru, odpočinek, tvoření, četbu, rozhovor, pohybovou nebo jinou aktivitu podle svého zájmu. Vychovatelka vytváří bezpečné a podnětné prostředí, nabízí možnosti a podle potřeby činnost podporuje, aniž by nahrazovala vlastní iniciativu účastníků.

4.4 Odpočinkové a rekreační činnosti

Odpočinek je plnohodnotnou součástí zájmového vzdělávání. Po skončení vyučování vytváří školní družina prostor pro klidové činnosti, relaxaci, rozhovor, četbu, individuální hru i aktivní odpočinek. Rekreační činnosti podporují pohyb, pobyt venku, regeneraci a duševní pohodu účastníků. Jejich podoba se přizpůsobuje věku, zdravotnímu stavu, počasí a aktuálním potřebám účastníků.

4.5 Příprava na vyučování

Příprava na vyučování může být součástí činnosti školní družiny, není však jejím hlavním posláním. Probíhá především přirozenými a hravými formami – prostřednictvím didaktických her, četby, práce s informacemi, rozhovorů, praktických činností, vycházek a dalších aktivit. Podmínky případného individuálního vypracování domácích úkolů stanoví školní družina s ohledem na své organizační možnosti a potřeby účastníků.

4.6 Individuální práce a podpora účastníka

V rámci činnosti školní družiny je podle potřeb poskytován prostor také pro individuální práci s účastníkem. Vychovatelka respektuje jeho tempo, možnosti, zájmy a aktuální potřeby a podle situace mu poskytuje podporu při zapojení do činnosti, začlenění do kolektivu nebo rozvoji jeho zájmů a schopností. Zvláštní pozornost je věnována účastníkům, kteří potřebují zvýšenou podporu, i účastníkům nadaným a mimořádně nadaným.

Potřeba odpočinku dítěte není nečinností, kterou je třeba vyplnit další organizovanou aktivitou.

5. Obsah zájmového vzdělávání

Obsah zájmového vzdělávání ve školní družině navazuje na cíle tohoto školního vzdělávacího programu a vychází z potřeb, zájmů a zkušeností účastníků.

Není stanoven jako závazný seznam činností, které musí být v průběhu školního roku splněny. Představuje otevřenou nabídku tematických oblastí, námětů a příležitostí, ze kterých vychovatelky vybírají s ohledem na věk a složení oddělení, aktuální potřeby účastníků, roční období, místní podmínky a jejich vlastní podněty.

Jednotlivé oblasti se vzájemně prolínají. Jedna činnost může současně rozvíjet více kompetencí a naplňovat více vzdělávacích cílů.

5.1 Já a lidé kolem mě

Rozvíjíme zejména:

- poznávání sebe sama a svých silných stránek
- schopnost vyjádřit své potřeby, názory a pocity
- naslouchání a respektující komunikaci
- spolupráci a vzájemnou pomoc

- respekt k odlišnostem
- řešení běžných neshod a konfliktů
- schopnost rozpoznat ubližování a požádat o pomoc
- pocit sounáležitosti se skupinou

Možné náměty a činnosti: společné hry, komunitní kruhy, rozhovory, dramatizace situací, společná tvorba pravidel oddělení, kooperativní hry, aktivity zaměřené na přátelství, rodinu, emoce a vztahy.

5.2 Místo, kde žijeme

Rozvíjíme zejména:

- orientaci ve škole, městě a okolí
- bezpečný pohyb v místním prostředí
- vztah k Jistebnici a regionu
- poznávání významných míst a osobností
- zájem o historii a současnost města
- vnímání místní komunity

Možné náměty a činnosti: vycházky po Jistebnici, orientační hry, práce s mapou, poznávání služeb a institucí, historie města, staré fotografie, místní pověsti a tradice, návštěva Pamětní síně Richarda Laudy a dalších zajímavých míst.

5.3 Příroda kolem nás

Rozvíjíme zejména:

- všímavost k přírodě a jejím proměnám
- vztah k místní krajině
- poznávání rostlin a živočichů
- odpovědné chování k přírodě
- porozumění významu ochrany životního prostředí
- praktickou péči o okolí

Možné náměty a činnosti: vycházky, pozorování přírody, práce s přírodninami, péče o rostliny, poznávání živočichů, sezónní činnosti, Den Země, třídění odpadu, péče o okolí školy.

5.4 Zdraví, pohyb a bezpečí

Rozvíjíme zejména:

- radost z přirozeného pohybu
- zdravé životní návyky
- schopnost odpočívat a vnímat vlastní potřeby
- základní zásady osobní hygieny
- bezpečné chování ve škole, venku i při aktivitách
- základní dovednosti první pomoci
- schopnost rozpoznat nebezpečnou situaci a přivolat pomoc

Možné náměty a činnosti: pohybové a sportovní hry, pobyt venku, relaxace, sezónní aktivity, zdravé stravování, pitný režim, první pomoc, dopravní bezpečnost, modelové situace.

5.5 Tvoříme a vyjadřujeme se

Rozvíjíme zejména:

- fantazii a tvořivost
- schopnost vyjádřit myšlenku, pocit nebo zážitek různými způsoby
- jemnou motoriku a praktické dovednosti
- estetické vnímání
- vztah ke kultuře
- radost z vlastní tvorby
- respekt k tvorbě druhých

Možné náměty a činnosti: kresba, malba, práce s různými materiály, hudební a rytmické hry, zpěv, dramatizace, četba, vyprávění, práce s knihou, návštěvy kulturních akcí, výzdoba prostředí družiny.

5.6 Objevujeme, přemýšlíme a tvoříme

Rozvíjíme zejména:

- zvědavost
- schopnost klást otázky
- hledání různých řešení
- experimentování
- logické a tvořivé myšlení
- schopnost poučit se z neúspěchu
- radost z vlastního objevu

Možné náměty a činnosti: pokusy, hlavolamy, stavebnice, konstrukční činnosti, badatelské aktivity, deskové a strategické hry, hádanky, kvízy, práce s informacemi a vlastní malé projekty.

5.7 Prakticky pro život

Rozvíjíme zejména:

- samostatnost a sebeobsluhu
- bezpečné používání běžných pomůcek a nástrojů
- pracovní návyky
- plánování jednoduché činnosti
- péči o vlastní i společné věci
- dokončení započaté práce
- spolupráci při společném úkolu

Možné náměty a činnosti: práce s různými materiály, jednoduché rukodělné činnosti, stavebnice, péče o prostředí družiny, jednoduché pěstitelské nebo kuchyňské aktivity, tradiční řemesla a praktické činnosti.

5.8 Bezpečně v digitálním světě

Rozvíjíme zejména:

- přiměřené a účelné využívání digitálních technologií
- bezpečné chování na internetu
- ochranu soukromí a osobních údajů
- respektující komunikaci online
- základní orientaci v důvěryhodnosti informací
- schopnost požádat o pomoc při nepřijemné zkušenosti v digitálním prostředí

- zdravou rovnováhu mezi časem s technologiemi a dalšími aktivitami

Možné náměty a činnosti: vyhledávání informací, jednoduchá digitální tvorba, práce s dostupnými technologiemi, rozhovory a hry zaměřené na bezpečnost na internetu, soukromí, hesla, online komunikaci a rozpoznávání rizik.

5.9 Tradice, společné zážitky a život družiny

Rozvíjíme zejména:

- pocit sounáležitosti
- poznávání místních i společenských tradic
- spolupráci při činnostech v rámci oddělení a s partnery
- mezigenerační vztahy
- schopnost podílet se na společné činnosti
- radost ze společných zážitků

Možné náměty a činnosti: tradiční svátky, tematické dny, karneval, Den dětí, aktivity pro budoucí prvňáčky, spolupráce se seniory, školou, rodiči a místní komunitou.

Právo na volbu a vlastní nápad

Nabídka činností školní družiny vytváří účastníkům prostor nejen k zapojení do připravených aktivit, ale také k vlastní iniciativě, volbě a spoluutváření programu.

Účastník není pouze příjemcem programu školní družiny. Je jeho aktivním spoluvůdcem.

6. Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků nadaných a mimořádně nadaných

Školní družina vytváří podmínky pro zapojení všech účastníků do zájmového vzdělávání s ohledem na jejich individuální potřeby, možnosti, schopnosti a zájmy.

Podpora ve školní družině vychází z konkrétních potřeb účastníka a navazuje na podporu poskytovanou školou. Vychovatelky spolupracují podle potřeby s třídními učiteli, školním poradenským pracovištěm, zákonnými zástupci a dalšími pedagogickými pracovníky školy.

Cílem není pouze umožnit účastníkovi přítomnost ve školní družině, ale vytvořit takové podmínky, aby se mohl bezpečně, smysluplně a podle svých možností skutečně zapojovat do jejího života.

6.1 Účastníci se speciálními vzdělávacími potřebami

Při práci s účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami vycházíme z jejich individuálních potřeb a z podpůrných opatření poskytovaných v souladu s právními předpisy a doporučeními školského poradenského zařízení, pokud se vztahují také na zájmové vzdělávání.

Podpora může podle konkrétní situace spočívat zejména v:

- úpravě organizace, prostředí nebo způsobu zapojení do činnosti
- přizpůsobení náročnosti, rozsahu nebo tempa činnosti
- využití vhodných pomůcek a názorné podpory
- respektování potřeby odpočinku, klidového režimu nebo pohybu
- poskytování srozumitelných a přiměřených instrukcí
- podpoře při začleňování do kolektivu a navazování vztahů

- vytváření předvídatelného a bezpečného prostředí
- individuální podpoře pedagogického pracovníka
- spolupráci s asistentem pedagoga, pokud je jeho podpora v dané situaci zajištěna

6.2 Spolupráce a předávání důležitých informací

Pro zajištění bezpečné a účinné podpory je důležitá spolupráce mezi školou a školní družinou.

Vychovatelka potřebuje znát ty informace o potřebách účastníka, které jsou nezbytné pro jeho bezpečí, zapojení a poskytování odpovídající podpory.

Informace jsou předávány pouze v rozsahu potřebném pro pedagogickou práci a při zachování ochrany soukromí účastníka.

Pokud vychovatelka zaznamená nové nebo výraznější obtíže, změnu chování či jiné skutečnosti významné pro vzdělávání a bezpečí účastníka, předává své poznatky příslušnému pedagogickému pracovníkovi školy a podle potřeby spolupracuje se školním poradenským pracovištěm.

6.3 Účastníci nadání a mimořádně nadaní

Školní družina vytváří prostor také pro rozvoj nadání, zájmů a silných stránek účastníků. Nabízí jim možnost volby náročnějších nebo rozšiřujících činností, vlastní tvorby, experimentování, řešení problémů a realizace vlastních nápadů.

Podpora nadání může podle zájmu a možností účastníka zahrnovat zejména:

- rozšiřující a náročnější úkoly a činnosti
- individuální nebo skupinové projekty
- badatelské, tvořivé a konstrukční aktivity
- práci s různými zdroji informací
- možnost představit vlastní nápad a podílet se na jeho realizaci
- podporu specifického zájmu účastníka
- zapojení do soutěží, akcí nebo dalších vhodných aktivit

Nadání nevnímáme pouze jako mimořádný výkon v učení. Všímáme si také tvořivosti, praktických schopností, pohybového, uměleckého, technického, sociálního a dalšího nadání.

6.4 Rovné příležitosti a respekt k odlišnostem

Školní družina respektuje individuální odlišnosti účastníků a vytváří prostředí založené na důstojnosti, respektu a rovných příležitostech.

Při organizaci činností zohledňujeme podle potřeby také jazykové, kulturní, sociální nebo jiné životní okolnosti účastníka, které mohou ovlivňovat jeho zapojení do zájmového vzdělávání.

Odlišnost nevnímáme jako překážku společného života družiny. Vedeme účastníky k tomu, aby dokázali přijímat rozdíly mezi lidmi, spolupracovat a nabídnout pomoc tomu, kdo ji potřebuje.

7. Materiální a prostorové podmínky

Školní družina využívá prostory Základní školy a Mateřské školy Jistebnice v budově nové školy a v budově staré školy. Prostory jednotlivých oddělení jsou uspořádány s ohledem na věk účastníků, charakter činností a potřebu střídát aktivitu, spontánní hru a odpočinek.

Prostředí školní družiny vytváří podmínky pro individuální i skupinové činnosti, tvoření, hry, četbu, relaxaci a další formy zájmového vzdělávání. Vybavení je průběžně doplňováno a obnovováno podle potřeb jednotlivých oddělení a možností školy.

Účastníci mají k dispozici zejména hry, stavebnice, knihy, výtvarné a pracovní materiály, sportovní potřeby a další pomůcky podporující tvořivost, pohyb, poznávání, spolupráci a smysluplné trávení volného času. Podle charakteru činnosti mohou být využívány také vhodné digitální technologie.

Školní družina podle možností využívá také další prostory a vybavení školy, zejména tělocvičnu, odborné či společné prostory a venkovní areál školy. Významnou součástí činnosti je pobyt venku a využívání přírodního, sportovního, kulturního a dalšího prostředí Jistebnice a jejího okolí.

Prostory, vybavení a pomůcky jsou využívány s ohledem na bezpečnost účastníků. Účastníci jsou vedeni k šetrnému zacházení s vybavením, péči o společné prostředí a spoluodpovědnosti za místo, ve kterém tráví svůj volný čas.

Při vytváření a úpravách prostředí školní družiny se podle možností školy zohledňují také individuální potřeby účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Materiální a prostorové podmínky školní družiny jsou průběžně vyhodnocovány. Při jejich rozvoji se přihlíží k potřebám účastníků a pedagogických pracovníků, k naplňování cílů ŠVP a k možnostem školy.

8. Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují pedagogičtí pracovníci splňující předpoklady pro výkon pedagogické činnosti podle platných právních předpisů.

Vychovatelky vytvářejí bezpečné, respektující a podnětné prostředí, ve kterém mají účastníci prostor pro odpočinek, vlastní volbu, spontánní činnost, rozvoj zájmů i společné aktivity. Při své práci respektují věk, individualitu, potřeby a možnosti jednotlivých účastníků.

Pedagogická práce vychovatelky není založena pouze na přípravě a řízení programu. Její důležitou součástí je také pozorování účastníků, naslouchání jejich potřebám, podpora vztahů ve skupině, vytváření příležitostí k samostatnosti a spolupráci a citlivé reagování na aktuální situace.

Vychovatelky spolupracují mezi sebou, s vedením školy, třídními učiteli, dalšími pedagogickými pracovníky a podle potřeby také se školním poradenským pracovištěm. Vzájemné předávání informací probíhá v rozsahu nezbytném pro zajištění bezpečnosti, podpory a kvalitního zájmového vzdělávání účastníků.

Součástí profesní práce vychovatelek je další vzdělávání, sdílení zkušeností, vzájemná inspirace a průběžná reflexe vlastní pedagogické práce.

8.1 Role vychovatelky

Vychovatelka je průvodcem účastníků při trávení volného času. Nabízí podněty a možnosti, vytváří bezpečný rámec a pomáhá účastníkům rozvíjet jejich schopnosti a zájmy.

Podporuje vlastní iniciativu účastníků a přiměřeně jejich věku je zapojuje do plánování a hodnocení činností i do utváření společného prostředí oddělení.

Svým jednáním je vzorem respektující komunikace, odpovědnosti, spolupráce a spravedlivého přístupu.

Vychovatelka nemusí být zdrojem každé aktivity. Vytváří také prostor, aby činnost vznikala z nápadů, zájmů a iniciativ samotných účastníků.

8.2 Spolupráce pedagogických pracovníků

Vychovatelky jsou součástí pedagogického týmu školy. Podílejí se na společném řešení situací týkajících se účastníků školní družiny a předávají pedagogicky významné poznatky, které mohou přispět k jejich podpoře.

Stejně tak mají mít k dispozici informace potřebné pro bezpečnou a odpovídající práci s účastníkem, zejména pokud se týkají jeho podpůrných opatření, zdravotních nebo jiných specifických potřeb významných pro jeho pobyt ve školní družině.

Pokud se na podpoře účastníka ve školní družině podílí asistent pedagoga nebo jiný pedagogický pracovník, spolupracuje s vychovatelkou v rozsahu odpovídajícím nastavené podpoře a organizačním podmínkám školy.

9. Ekonomické podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno zpravidla za úplatu.

Výši úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině stanovuje zřizovatel v souladu s platnými právními předpisy. O aktuální výši úplaty, její splatnosti a způsobu úhrady jsou zákonní zástupci vhodným způsobem informováni.

Ředitelka školy může v případech stanovených právními předpisy úplatu snížit nebo účastníka od úplaty osvobodit. Podmínky a postup při snížení nebo osvobození od úplaty se řídí aktuálními právními předpisy.

Finanční a materiální podmínky školní družiny jsou zajišťovány v rámci rozpočtu školy a dalších dostupných zdrojů. Prostředky jsou využívány zejména k zajištění a rozvoji materiálního vybavení, pomůcek, spotřebního materiálu a činností souvisejících se zájmovým vzděláváním.

Finanční podmínky jsou vytvářeny tak, aby umožňovaly naplňování cílů ŠVP a průběžný rozvoj podmínek pro zájmové vzdělávání.

10. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Školní družina vytváří podmínky pro ochranu fyzického i psychického zdraví účastníků a pro jejich bezpečný pobyt při všech formách zájmového vzdělávání.

Bezpečnost nevnímáme pouze jako předcházení úrazům. Její součástí je také vytváření prostředí založeného na respektu, důvěře, předvídatelných pravidlech a vztazích, ve kterých se účastník může cítit bezpečně a ví, na koho se obrátit, pokud potřebuje pomoc.

10.1 Bezpečné prostředí a prevence úrazů

Prostory, vybavení a pomůcky školní družiny jsou využívány způsobem odpovídajícím jejich účelu a s ohledem na bezpečnost účastníků. Účastníci jsou přiměřeně svému věku a charakteru činnosti seznamováni s pravidly bezpečného chování. Poučení probíhá srozumitelně a podle potřeby je opakováno.

10.2 Dohled a odpovědnost za účastníka

Škola zajišťuje nad účastníky školní družiny dohled v souladu s právními předpisy a vnitřními pravidly školy. Organizace přebírání účastníků, jejich pobytu ve školní družině, předávání zákonným zástupcům nebo jiným oprávněným osobám a samostatných odchodů je stanovena ve Vnitřním řádu školní družiny.

Zvláštní pozornost je věnována situacím, kdy účastník přechází mezi vyučováním, školní družinou, zájmovou činností nebo jinou školní aktivitou, aby bylo vždy zřejmé, kdo nad ním v daném okamžiku vykonává dohled.

10.3 Pobyt mimo prostory školní družiny

Při vycházkách, pobytu venku, sportovních, kulturních, poznávacích a dalších činnostech mimo běžné prostory školní družiny jsou účastníci předem přiměřeně poučeni o pravidlech bezpečného chování. Organizace činnosti, počet účastníků, zajištění dohledu a volba prostředí odpovídají charakteru aktivity, věku a potřebám účastníků a aktuálním podmínkám.

10.4 Úrazy a zdravotní obtíže

Při úrazu nebo náhlých zdravotních obtížích je účastníkovi poskytnuta potřebná pomoc a škola postupuje podle charakteru situace a svých vnitřních pravidel. Úrazy jsou evidovány a řešeny v souladu s platnými právními předpisy a vnitřními postupy školy.

10.5 Psychické a sociální bezpečí

Školní družina podporuje vztahy založené na respektu, důstojnosti a vzájemné ohleduplnosti. Nepřipouštíme ponižování, násilí, šikanu, kyberšikanu ani jiné formy ubližování.

Účastníci jsou vedeni k tomu, aby dokázali rozpoznat nevhodné nebo ohrožující jednání, věděli, že mohou požádat o pomoc, a nebáli se upozornit na situaci, ve které je ohrožen někdo jiný.

10.6 Bezpečí v digitálním prostředí

Při využívání digitálních technologií ve školní družině jsou účastníci vedeni k bezpečnému a odpovědnému chování, ochraně soukromí a osobních údajů a respektující komunikaci. V případě zjištění kyberšikan nebo jiného rizikového jednání postupuje školní družina v návaznosti na preventivní a krizové mechanismy školy.

10.7 Mimořádné a krizové situace

Při mimořádných událostech a krizových situacích postupují pedagogičtí pracovníci podle charakteru situace, platných právních předpisů a vnitřních bezpečnostních a krizových postupů školy. Prioritou je vždy ochrana života, zdraví a bezpečí účastníků.

10.8 Bezpečí jako společná odpovědnost

Účastníky vedeme přiměřeně jejich věku ke spoluodpovědnosti za bezpečné prostředí školní družiny. Učí se dodržovat společně stanovená pravidla, upozornit na nebezpečí, chránit sebe i druhé a požádat o pomoc.

Bezpečí nevytváří pouze dospělý prostřednictvím zákazů. Vzniká také tím, že účastníci rozumějí pravidlům, přijímají je a postupně se učí odpovědnosti za své jednání.

11. Podmínky přijímání, průběhu a ukončování zájmového vzdělávání

11.1 Přijímání do školní družiny

O přijetí účastníka k zájmovému vzdělávání ve školní družině rozhoduje ředitelka školy na základě písemné přihlášky. Přijímání probíhá s ohledem na kapacitu školní družiny a její organizační možnosti.

Pokud počet zájemců převyší možnosti školní družiny, postupuje škola podle předem stanovených, transparentních a nediskriminačních kritérií, která jsou zveřejněna před přijímáním účastníků pro příslušný školní rok.

11.2 Přihláška do školní družiny

Zákonný zástupce uvádí v přihlášce údaje potřebné pro organizaci a bezpečný průběh zájmového vzdělávání. Součástí přihlášky k pravidelné denní docházce je zejména písemné sdělení o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka ze školní družiny.

Zákonný zástupce odpovídá za správnost a aktuálnost sdělených údajů a oznamuje škole jejich změny způsobem stanoveným Vnitřním řádem školní družiny.

11.3 Průběh zájmového vzdělávání

Účastník navštěvuje školní družinu v rozsahu stanoveném při přijetí a podle údajů uvedených zákonným zástupcem. Organizace docházky, odchodů, vyzvedávání, omlouvání nepřítomnosti a jednorázových změn se řídí Vnitřním řádem školní družiny.

11.4 Ukončení zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině je ukončeno zejména uplynutím období, na které byl účastník přijat, písemným odhlášením účastníka zákonným zástupcem, ukončením vzdělávání ve škole, pokud tím zaniknou podmínky účasti ve školní družině, nebo v dalších případech stanovených právními předpisy a Vnitřním řádem školní družiny.

11.5 Doklad o ukončení zájmového vzdělávání

O ukončení zájmového vzdělávání ve školní družině se doklad o ukončeném vzdělání nevydává.

11.6 Informování zákonných zástupců

Zákonní zástupci jsou vhodným způsobem informováni o podmínkách přijímání, organizaci a provozu školní družiny, výši úplaty, pravidlech docházky a odchodů a o dalších skutečnostech významných pro účast dítěte v zájmovém vzdělávání. Škola usiluje o to, aby informace byly srozumitelné, dostupné a poskytované včas.

12. Spolupráce s rodiči, školou a dalšími partnery

Školní družina je přirozenou součástí školy a její činnost navazuje na vzdělávací, výchovné a preventivní působení Základní školy a Mateřské školy Jistebnice. Současně si zachovává své specifické poslání založené na principech pedagogiky volného času.

12.1 Spolupráce se zákonnými zástupci

Zákonné zástupce vnímáme jako důležité partnery školní družiny. Poskytujeme jim informace potřebné pro bezpečný a kvalitní průběh zájmového vzdělávání a vytváříme prostor pro vzájemnou komunikaci.

Vychovatelky podle potřeby komunikují se zákonnými zástupci také o zapojení účastníka do činnosti, jeho potřebách, vztazích, úspěších nebo obtížích, které se při pobytu ve školní družině projevují. Podněty zákonných zástupců vnímáme jako jeden ze zdrojů zpětné vazby pro další rozvoj školní družiny.

12.2 Spolupráce se školou

Školní družina je součástí pedagogického systému školy. Vychovatelky spolupracují s třídními učiteli, dalšími pedagogickými pracovníky, vedením školy a podle potřeby se školním poradenským pracovištěm.

Poznatky vychovatelky jsou plnohodnotnou součástí pedagogického pohledu školy na dítě.

12.3 Návaznost na školní poradenské pracoviště

Školní družina spolupracuje se školním poradenským pracovištěm zejména při podpoře účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami, při obtížích v oblasti vztahů, chování, adaptace či školní úspěšnosti a při řešení situací souvisejících s rizikovým chováním.

12.4 Spolupráce vychovatelek

Vychovatelky jednotlivých oddělení školní družiny vzájemně spolupracují, předávají si potřebné informace a podle potřeby sdílejí zkušenosti a náměty pro pedagogickou práci. Spolupráce přispívá k návaznosti pedagogického působení a k jednotnému přístupu k základním pravidlům bezpečnosti a fungování školní družiny.

12.5 Spolupráce s místní komunitou a dalšími partnery

Školní družina podle svých možností spolupracuje s místní komunitou, organizacemi, institucemi a dalšími partnery, kteří mohou obohatit nabídku zájmového vzdělávání.

Využíváme příležitosti k poznávání života Jistebnice, její historie, kultury, přírody, tradic a lidí, kteří jsou součástí místního společenství.

Spolupráce může mít podobu návštěv, besed, společných akcí, projektů, mezigeneračních aktivit nebo dalších činností odpovídajících cílům tohoto ŠVP.

12.6 Prezentace činnosti školní družiny

Školní družina vhodným způsobem prezentuje svou činnost účastníkům, zákonným zástupcům, škole a veřejnosti. Prezentace může probíhat prostřednictvím prostředí školy, webových stránek, školního informačního systému, výstav, společných akcí nebo dalších vhodných forem.

Při zveřejňování informací, fotografií a výstupů z činnosti školní družiny jsou respektována pravidla školy a ochrana soukromí účastníků.

13. Hodnocení a rozvoj školní družiny

Hodnocení činnosti školní družiny slouží ke sledování kvality zájmového vzdělávání a k jejímu dalšímu rozvoji. Zaměřuje se nejen na uskutečněné činnosti, ale především na to, zda školní družina naplňuje cíle tohoto ŠVP a vytváří účastníkům bezpečné, podnětné a respektující prostředí.

Hodnocení je součástí běžné pedagogické práce. Smyslem hodnocení není vytváření další administrativy, ale získávání informací využitelných pro další práci.

13.1 Co sledujeme

- naplňování cílů a principů ŠVP
- bezpečí a celkové klima jednotlivých oddělení
- vztahy mezi účastníky a jejich zapojení do života družiny
- přiměřenost a pestrost nabídky činností
- prostor pro spontánní činnost, vlastní volbu a odpočinek
- respektování individuálních potřeb účastníků
- materiální a prostorové podmínky
- spolupráci vychovatelek s rodinou, školou a dalšími partnery
- potřeby profesního a dalšího rozvoje školní družiny

13.2 Jak hodnocení probíhá

- průběžná reflexe pedagogické práce vychovatelek
- pozorování účastníků a dění v jednotlivých odděleních
- rozhovory a přirozená zpětná vazba účastníků
- podněty zákonných zástupců
- vzájemné sdílení zkušeností vychovatelek
- kontrolní a hospitační činnost vedení školy
- vyhodnocování významných situací, obtíží a přijatých opatření

13.3 Hlas účastníků

Účastníci dostávají přiměřeně svému věku příležitost vyjadřovat se k činnosti školní družiny, navrhopvat aktivity a sdělovat, co se jim daří, co jim vyhovuje nebo co by chtěli změnit. Hlas účastníků je jedním z podkladů pro plánování a další rozvoj činnosti školní družiny.

13.4 Roční vyhodnocení

Činnost školní družiny je nejméně jednou ročně společně reflektována a vyhodnocena. Vychovatelky ve spolupráci s vedením školy pojmenují zejména: co se daří – co potřebuje zlepšení – co chceme v následujícím období změnit nebo rozvíjet.

Zjištění z hodnocení jsou využívána při plánování činnosti, rozvoji materiálních a personálních podmínek, profesním rozvoji pedagogických pracovníků a podle potřeby také při aktualizaci ŠVP.

13.5 Aktualizace ŠVP

ŠVP školní družiny je průběžně sledován z hlediska jeho aktuálnosti a využitelnosti v pedagogické praxi. K jeho aktualizaci dochází zejména při významné změně právních předpisů, podmínek nebo organizace školní družiny, při změně jejího vzdělávacího směřování nebo tehdy, pokud hodnocení ukáže potřebu úpravy programu.

Drobné změny provozního nebo organizačního charakteru, které nemění obsah a podmínky vzdělávání stanovené tímto ŠVP, jsou řešeny v příslušné provozní dokumentaci školy.

14. Závěrečná ustanovení

14.1 Platnost a účinnost

Školní vzdělávací program školní družiny vydává ředitelka Základní školy a Mateřské školy Jistebnice v souladu s platnými právními předpisy.

ŠVP je závazným pedagogickým dokumentem pro činnost školní družiny a vytváří společný rámec pro plánování a realizaci zájmového vzdělávání v jednotlivých odděleních.

Konkrétní činnosti jednotlivých oddělení vycházejí z tohoto ŠVP a jsou přizpůsobovány věku, potřebám, zájmům a možnostem účastníků i aktuálním podmínkám.

14.2 Seznámení se ŠVP

S obsahem ŠVP jsou seznámeni pedagogičtí pracovníci školní družiny. Dokument je podle potřeby využíván také při spolupráci s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Zákonní zástupci a další zájemci mají možnost se s dokumentem seznámit způsobem stanoveným školou.

14.3 Zveřejnění

Školní vzdělávací program školní družiny je zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup. Ve škole je současně umožněno do ŠVP nahlížet a pořizovat si z něj opisy, výpisy a kopie v souladu s platnými právními předpisy.

14.4 Aktualizace a změny ŠVP

Za sledování aktuálnosti ŠVP odpovídá ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickými pracovníky školní družiny. ŠVP je aktualizován zejména při změně právních předpisů, významné změně podmínek nebo organizace školní družiny, změně vzdělávacího směřování nebo na základě zjištění vyplývajících z hodnocení činnosti školní družiny.

Změny ŠVP jsou prováděny transparentně tak, aby bylo možné určit jejich obsah a dobu účinnosti.

Závěrečná doložka

Dokument	Školní vzdělávací program školní družiny
Škola	Základní škola a Mateřská škola Jistebnice
Verze	1.0
Platnost od	1. 9. 2026
Účinnost od	1. 9. 2026

Vydala: Mgr. Pavla Vonešová, ředitelka školy

V Jistebnici dne:

Podpis ředitelky: _____